

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

G ante R

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

ingressi, qui aliquid magno studio instituerunt: contra, qui leviter rem quamquam attingerunt, ingressi summo pede, Trebonius Cicero lib. 12. ¶ Gradum facere dicimus, ut si in arborem rectumve scandere velim, ex saxo, aut scamno, aliquave alia re, gradum facio, *βαίνει, ἀλίμωρα ποίω*. Valla lib. 5. cap. 26: Gradum facere non est transiitū facere, sed aliquā rem gradū & quasi scalam ad alia facere. Ovid 4. Metamorph. Noutiam, primosq; gradus vicinia fecit. ¶ Gradum jacere ad aliquam rem, metaphoricè, quod vulgò, *Facere ingressum* dicunt. Cicero contra Rullum: Hunc quasi gradum quendam, atq; aditum ad cætera jactum intelligeris. ¶ Gradum inferre. Livius: Tandem gradum Romani acrius intulerunt, celsiq; Lusitanus. Tacitus libro 19: Gradum inferunt quasi recentibus auxiliis aucti. ¶ Gradu movere, est retrò agere, propellere retrorsum. Livius: Primum gradu moverunt hostem: deinde pepulerunt: postremò haud dubie avertunt. ¶ Dejici de gradu, est amittere constantiā, & animi magnitudinē. *ἀδὲ τὴ φρονήσεως ἀπολαύσεως*. Cic. 1. Offic. Fortis enim animi est, nō perturbari in rebus asperis, nec tumultuantem de gradu dejici, ut dicitur sed presentis animi uti consilio. Sic etiā Gradu dimoveri, est ab exultatione pristina dejici, & deturbari. Cic. 2. Tuscul. Non sentiunt viri fortes in acie vulnera: vel si sentiunt, se mori mahant, quā tantummodò de dignitatis gradu dimoveri: id est, quā indignum sese aliquid admittere. ¶ Venire gradibus. Cic. 1. de Nat. deor. Nam à beatis ad virtutem, à virtute ad rationem video te venisse gradibus. ¶ Interdum etiā Gradus accipitur pro exultatione, & loco honoris. Cic. 2. Philip. Est enim querela mihi necessaria pro hoc gradu, in quo me S. P. Q. R. collocauit. ¶ Gradus quoq; cognationis dicti sunt, ad similitudinem scalatum, locorumve declivium, quos ita ingredimur, ut à proximo in proximum id est, in illum qui quasi ex illo nascitur, veniamus. Quapropter graduum hujusmodi alios superioris ordinis esse. Cælius scribit, ut sunt pater & mater, qui sunt in proximo gradu: in secundo, avus & avia: in tertio, proavus, & proavia. Alios inferioris, ut liberi. Alios ex transverso, sive latere, ut fratres & sorores, liberiq; eorum. ¶ A gradus sunt Tardigradus, dā, dum, pon, corr. qui tardè graditur. *βραδύβατος*. Vnde testudinem tardigradam dicimus. Spissigradus, pro frequenti graduum motu incedente. Plaut. Pcen. Spissigradissimos, tardiores multo, quā cōbitæ sint in tranquillo mari.

Grādior, eris, gressus sum, d. i. Vado, incedo, ambulo, eo, progredior. [*ἄνω βαίνει τὴν ἰσθμὸν βαίνει*. Gall. *Marcher*. Ital. *Andare*, *passare*. Ger. *Gehen*, *reiten*. Bel. *Car. treden*. Hisp. *Andar*, *passo*. Pol. *Lekopoitepnie*. Vng. *Megyei, járek*. Ang. *To go or walk*.] Virg. 1. Aeneid. ipse uno graditur comitatus Achate. Cic. 2. de Nat. deor. Iam verò alia animalia gradiendo, alia serpendo ad passum accedunt. Idem 1. Tuscul. Fidenti animo, si ita res fert, gradietur ad mortem. ¶ Hujus compoliti sunt Aggredior, antegredior, congredior, digredior, egredior: de quibus alibi. Ingredior, introgredior, pratergredior, progredior, regredior, subtergredior, supergredior, & transgredior: quorum significata vide suis locis.

Grādissus, sa, sum, participiū à gradior. [*ἄνω βαίνει τὴν ἰσθμὸν βαίνει*. Vng. *Ment, jart*.] Virg. 6. Aeneid. & paniter gracili per opaca viarum.

Grādissus, sus, Pro gressus, incessus, ambulatio. [*ἄνω ἰσθμὸν βαίνει*. Gall. *Marchure, marche, pas, allure*. Ital. *Andare, passo*. Ger. *Ein gehen*, *reit*. Hisp. *El passo* à la obra de andar. Pol. *Krok*. Vng. *Láros, mnis*. Ang. *A steppe or going*.] Cic. 1. Offic. Cavendum est autem ne aut tarditudo utamur in gressu mollioribus. Virg. 3. Geor. Insultare solo, & gressus glomerare superbos.

Grādissus, a, um, in modum graduum factū. [*ἀλίμωρα ποίω*. Gall. *Fait en degré*. Ital. *Fatto in gradi*. Germ. *Wie die stufen gemacht*. Hisp. *Edo en escalones*. Pol. *Wiel stopie wzniesiony*. Vng. *Grádított*. Ang. *Made by degrees and steps*.] Plin. lib. 13. cap. 4. Densis, gradatisq; corticum pollicibus. Plin. in Epist. Omnia maceria munimur: hanc gradata buxus operit & subtrahit.

Grāditiō, Apud Rhetores dicitur, quum ex prima sententiā oriatur secunda, & ex secunda tertia, atq; ita deinceps. *ἀλίμωρα*. Cic. 3. de Orat. hñ etiam Gradatio quædam & conversio, & verborum continua transgressio. Autor ad Herennium lib. 4: Gradatio est in qua non ante ad consequens verbum descenditur, quā ad superius confectum est: hoc modo: Nam quæ reliqua spes libertatis manet, si illis & quod liber, licet: & quod licet, possunt: & quod possunt, audent: & quod audent, faciunt: & quod faciunt, vobis molestum non est?

Grāditi equi qui sine succussatione mollior incedunt. [*ἀλίμωρα ποίω*. Gall. *Chevaux qui vont en bon pas, qui vont à l'amble*. Ital. *Cavallo che hanno buono andare*. Ger. *Strotosi*. Bel. *Em hademey*. Hisp. *Cavallos ambuleros*. Pol. *Inochoduk, lekones*. Vng. *Proszekalo*. Ang. *Ambling horse*.] Lucil. lib. 14: ipse equus non formosus, gradarius optimus.

Grāditiū, adverbium, per gradus, ordine. [*ἀλίμωρα ποίω*. Gall.

Par degré, de degré en degré, petit à petit, pas à pas. Ital. *Passo passo, à passo à passo*. Germ. *Den einem trin oder passu zu den andern*. Hisp. *Passo a passo*. Hisp. *De passo en passo*. Pol. *Lekko porażkami*. *pasie pasie, yednego il stopia na drugy*. Vng. *Amdele, gradai strotosi*. Ang. *By degrees, in order by little and little*.] Varr. lib. 1. de Re rust. Cato quidem (inquit) gradatim alium proponens aliam agrum meliorem dicit esse in novem discriminibus. Plinius libro 9. capite 4: Fossie in quas perfluat, cavantur: agros vocantur sternuntur gradatim. ¶ Gradatim, pro sensim, paulatim, ordinatè, & lentè. *βαδύω*. Cic. Dolabellæ: Ita pedetentim & gradatim tum accessas à te ad causam facti, tum recessas idem 1. Tuscul. Tamen ita faciles interrogationes sunt, ut gradatim respondens eò perveniat quasi geometrica didicisset.

Gradivus, & Gradivicola, Vide in PROPRIIS.

Græcari, græcula rosa. Vide GRÆCIA in PROPRIIS.

Græca falix, dicitur falix rubra.

Grallæ, rum, [*τὴν ἰσθμὸν βαίνει, ἢ τὴν ἐκαστὴν ἰσθμὸν βαίνει*. Gall. *Eschaffis*. Ital. *Zanche*. Germ. *Edigen*. Hisp. *Canes*. Pol. *Gnille, szynul a*. Vng. *Faláb*. Ang. *Crabtree or fish*.] Testes fuculas habentes sunt, quibus antuntur qui super in ambulat.

Grallator, m. t. qui grallis graditur, ac passus ingentes facit. [*τὴν ἰσθμὸν βαίνει, ἢ τὴν ἐκαστὴν ἰσθμὸν βαίνει*. Gall. *Qui va sur des eschaffis*. Ital. *Chi cammina con scabelle Zanche*. Germ. *Der auf schen geht*. Edigen. trettet. Hisp. *El que assi anda en canes*. Pol. *szynul a, szynul a, szynul a, szynul a*. Vng. *szynul a, szynul a*.] Plinius in Pœnol. At si ad prandium in adem vos fecerim ducere, vinceretis cervum cursu, & grallatorem gradu. Grallator (inquit Festus) appellatur parcomimi, qui in saltatione imitarentur Aegipanas, adjectis periculis fuculas habentibus, atque in his suspicantes ob similitudinem omnium generis gradiebantur, unque propter difficultatem consistendi.

Grallatorius, a, um, [*τὴν ἰσθμὸν βαίνει*. Vng. *Faláb*.] ut Grallatorius gradus: id est, magous, quales solent esse grallatorum. [Ang. *A great long stride as a mare with fillet*.] cui opponitur stultidicus gradus: hoc est, lentus, quali incedunt stultidici. Plautus in Amph. Abline, quæso, non potuimus Nobis grandius gradire gradus. A Sive grallatorius, sive stultidicus fuerit, certum est mihi, hunc fecerit perdere.

Grāmēn, minis, n. t. Herba vulgarissima, sic dicta i quibusdam: hoc est, progrediendo, sive serpendo, quod geminatis internodiis mirificè serpat, crebroq; novas spargit folia. [*ἄνω βαίνει τὴν ἰσθμὸν βαίνει*. Gall. *Gramine*. Ital. *Gramigna*. Ger. *Gras*. Hisp. *La yerba que dá en yerba*. Pol. *Trawa*. Vng. *Pesti, szynul a*. Ang. *Grass*.] Hæc herba (quædam est Plin. lib. 24. cap. 19.) jumentis est gratissima, sive enim sit, sive in feno liccata. Virg. in Buc. nulla neq; amem Libent quadrupes, nec graminis attingit herbam. Cicer. 2. de Finibus: Tus sint Puteolis gramina. Liv. 1. ab Vrbe fecialis et iter pra minis herbam putam attulit. Gramen floscum. Manilius lib. 9: Sic in gramine floreo reclivis.

Graminēus, a, um, Quod ex gramine est factum: [*ἄνω βαίνει τὴν ἰσθμὸν βαίνει*. Gall. *D'herbes, de verdure, herbe*. Ital. *Graminosa*. Ger. *Don gras* oder *trant gemacht*. Hisp. *Caja de gramina*. Pol. *Tramiany, gramy yepiminy*. Vng. *Fűből való, pászta való*. Ang. *Of grass*.] ut Graminea corona. Gell. lib. 5. cap. 6. Obdionalis corona est, quam si qui liberati sunt eò ducunt, dant ei duci qui liberavit: ea corona graminea est, obstruunt folium, ut fieret è gramine quod i eo loco generatum est, intra quem clausi erant qui obstruebantur. Sic Plin. lib. 22. cap. 3. & Liv. 7. ab Vrbe. Celsus gramineus, Ovid. 2. Amor. Eleg. 11. Campus gramineus, Ovid. 3. Fall.

Graminofus, a, um, Plenus gramine, gramine abundans. [*ἄνω βαίνει τὴν ἰσθμὸν βαίνει*. Gall. *Herbe plein d'herbes*. Ital. *Graminosa*, *piena di gramina*. Germ. *Grasreichig* oder *gras*. Hisp. *Llena de grama*. Pol. *Wiel zielony*. Vng. *szynul a, pászta*. Ang. *Full of grass*.] Col. in praef. lib. 1: Quid sylvester ager, quid humidus & graminosus, quid siccus, & spurcus recufaret? Sic lib. 7. cap. 9.

Graminifera, sive Gramina, sunt oculorum primine. [*ἄνω βαίνει τὴν ἰσθμὸν βαίνει*. Ger. *Berberete* oder *raube fruchtigheit in den Augen* oder *den Ohren*.] Plinius in den augen nennt.]

Graminofus, mola, sum, sive Graminofus: id est, sippus. [Pol. *Lipkisch vepi*. Vng. *Kantfal, sandal*.] Cecilius apud Nonium Gramofus oculis ipsa, attritis dentibus.

Graminifera, matris, penult. corr. n. t. [*ἄνω βαίνει τὴν ἰσθμὸν βαίνει*.] Latine litera dicitur.

Grammatica, cæ, vel Grammaticæ, ces, f. p. [*ἄνω βαίνει τὴν ἰσθμὸν βαίνει*.] Est rectè loquedi scribendiq; scientia, quæ usū ratione, autoritateq; cõstat. Latini numero plurali Literas vocant. Cic. 3. de Fin. Quamquam ea verba, quibus ex instituto verum utimur pro Latinis, ut ipsa Philosophia, ut Rhetorica, Dialectica, Grammatica, Geometria, Musica, quamquam Latine ea dici poterant, tamen quoniam usū recepta sunt, eos ducimus

ducamus. Quintil. lib. 2. cap. 14. Grammatica, literatura est, non literaria. Et cap. 1. Et Grammatica, quam in Latium transientes, Literatam vocaverunt, sine suis moribus.

Grammatica, corum, Studium literarum, quod profitentur ii qui grammatici vocantur. Cic. 1. de Orat. in Grammaticis poetarum pertractatio, historiarum cognitio, verborum interpretatio, pronuntiandi quidam sonus.

Grammatica, adverbium, ἡ γραμματικὴ, ut Grammaticè loqui, est in loquendo Grammaticorum observare regulas. Latine loqui, est pura & latinis artibus usitata oratione uti. Quintil. lib. 1. cap. 6. Quare mihi non invenisse dici videtur, aliud est Latine, aliud Grammaticè loqui.

Grammaticus, cū, ca, cum, ὁ γραμματικὸς, Quod ad grammaticā pertinet, ut figura grammaticæ, Grammaticus stylius, Grammatica oratio, Ars grammatica. Ad Heren. lib. 4. Hæc qua ratione vivere possimus, in arte grammatica dilucide discimus. Grammaticus substantivum, qui grammaticam docet: Latine dicitur potest Literatus. Suet. de Clar. Grammat. Appellatio Grammaticorum Græca consuetudine invaluit, sed incho Literati vocabantur. Corn. quoque Nepos in eo libello, quo distinguit literatos ab eruditis. Literatos quidem vulgò appellari ait eos, qui aliquid diligenter, & acute, scienterque possint aut dicere aut scribere. Ceterum propriè sic appellandos Poetarum interpretes, qui à Græcis Grammatici nominantur, eosdem Literatos vocitatos. Haestenus Suet. Cic. 2. Tusc. Ut enim si grammaticum se professus quispiam, barbarè loquatur: aut si absurdè canat, is qui se velit habere Musicū, hoc turpius sit, quòd in eo ipso peccet, cuius proficitur scientiā: sic philosophus in ratione vitæ peccans, hoc turpius est, quòd in officio, cuius magister esse vult, labitur: atque vitæ professor, delinquit in vita. Horat. in Arte Grammatici certant, & adhuc sub iudice lis est.

Grammatici à veteribus etiam Critici dicti sunt, eò quòd sibi de omni genere scriptorum iudicandi sumebant potestatem. Eisdem Literatos vocitatos, Messala Corvinus autor est. Sunt tamen qui Grammatici à Grammatica distinguunt, ut Literatum à literatore, tanquā Grammaticus sit absolutè & perfectè doctus, sicut Literatus Grammatica, sicut Literator, tenuiter eruditus in malam eam partem accipitur. Quorum opinionem Orbilius etiam exemplis confirmat. Nam apud Maiores, ut quum familia alicujus vernalis produceretur, non tenebat quem literatum in titulo, sed literatorem inscribi solitum esse, quasi non perfectum in literis, sed imbutum.

Grammatica, adverbium, Spartianus in Regilliano: Tum is qui aderat scholasticus cepit quasi grammaticiter declinare & dicere Rex regis, regio regionis.

Grammaticus, Scriba publicus, qui publicas tabulas scribit, & custodit. ἡ γραμματικὴ, Gall. Escribano. Ital. Scrittano. Ger. Schreiber. Bel. Em. Scribeur. Hisp. Escribano. Pol. Pisarz. Vng. Notarius, sive doct. Ang. A scrivener or writer making common writings. Apul. lib. 11. Quum ex his unus quem civitatis Grammatica dicebant. Suidas ait Grammatica esse notarium, & scribentem: id est, arcanorum participem. Hinc Archigrammaticus, princeps scribarum, quem hodie vocamus Cancellarium. Budæus. Hoc nomen non semper fuisse honorificum apud Græcos ex eo apparet, quòd eo veluti contumelioso Demosthenes subinde vocat Aeschinem.

Grammatophylacium, cū, n. ἡ γραμματικὴ βιβλιοθήκη, ἡ γραμματικὴ βιβλιοθήκη, Gall. Le cabinet des Chartes, le lieu ou on garde les lettres & registres publics. Ital. Luogo dove si conservano gli atti pubblici, cartoleria. Ger. Ein Comptoir, sive ort da man gemeine Bücher, sive registren oder brief bücher. Hisp. Lugar donde se guardan las letras publicas. Pol. Grad edy chowana księzy, albo pisarzy. Vng. Kaptalan. Ang. A place where common writings are kept. Locus ubi tabulæ & instrumenta publica, monumenta quoque rerum gestarum, actuumque asservantur: quod tabularium Latine appellatur. Iurisconsultus in tractatu de pœnis: ὁ γραμματικὸς φορτισσὴ, vel grammatophylacio.

Grammaticæ gemmæ, quæ per transversum alba linea præcinguntur.

Grammaticæ, Gemma est ex jaspido genere, similis smaragdo, per transversum linea alba præcincta: quæ ab Orientalibus populis pro amuleto gestari solet, hæc & polygrammos (ἡ γραμματικὴ) dicitur. Plin. lib. 37. cap. 9.

Grammæ, f. p. Græci dicunt quam Latini lineam: ἡ γραμματικὴ, Gall. Une ligne. Ital. & Hisp. línea. Ger. Ein Linien. Pol. Linia. Vng. Linya. Ang. A line. ἡ γραμματικὴ (inquit Euclides) ἡ γραμματικὴ: hoc est, grammæ, sive linea, longitudo est sine latitudine. Emensa verò cum longitudine latitudo, ἡ γραμματικὴ: id est, superficies dicitur. August. Si ommissa latitudine, solum quis longitudinem voluerit emetiri, longitudo sine latitudine mensuræ subiecta, grammæ dicitur. Non quòd sic longitudo aliqua quæ careat latitudine, sed quòd solum quis metiens longitudinem, grammem metiri dicitur.

Granarium, Granatus, Vide GRANVM.

Grândis, de, om. t. Propriè ætatis magnitudinem denotat.

[Γρᾶνδῆ] ἡ γρᾶνδῆ, ἡ γρᾶνδῆ, Gall. Grand. Ital. Grande. Ger. Groß. Pol. Wielki, wrodymy. Vng. nagy, nagy. Ang. bigge, great. Terent. in Adel. An sedere oportuit domi virginè tam grandè? Cic. pro Cluent. Reliquit hunc annos xv. natum: grandem autem & nobilem filiam. Quod si NATY addatur, provectiorem ætate significat, & jam senè. Plin. lan. Mulier nata grãdior, & tot liberorū parens. Cic. pro Rosc. Com. Quid expectas quàm mox ego Lucii & Mandii dicam in dinc esse Senatores, ætate grandes natu: natura sanctos. Dicitur & de quavis alia magnitudine: neque de solo homine grandis dicitur, verum etiam ad inanimata refertur: ut, Grande æs alienū. Plin. lib. 7. cap. 34. Grandi Gnidiorū ære alieno permutate eā conati. Grã de pondus argenti, Cic. pro Cecinna. Grande gaudium, Plaut. in Stich. Tantum à portu appotto bonum, tam gaudium affertro grande.

Grândi, cū, tis, la, lum, diminutivum. ἡ γρᾶνδῆ, Gall. Grandet. Ital. Grandetto, grandicello. Ger. Großtisch. Hisp. Poquillo grande. Pol. Rost. Vng. Nagyiska, brogrika. Ang. somewhat bigge. Terent. in And. Nam ferè grandiuscula profecta est illinc.

Grândi, cū, tis, et. Propriè ætatis magnitudo. [Γρᾶνδῆ] ἡ γρᾶνδῆ, Gall. Grandet. Ital. Grandet. Ger. Großtisch. Hisp. Grandet. Pol. Wroty, wroty. Vng. nagy, nagy. Ang. bigge, great. Silenna lib. 4. Hic. Neque ætatis granditatem, neque ex merita, neque ordinis honestatem, aut dignitatem sibi esse excusationi. Ad orationem Cic. transiit de Claris Orat. Idque apparet ex genere, & granditate verborum. Plin. in Epist. Non illi vis, non granditas, non subtilitas, non amaritudo, non dulcedo, non lepos defuit. Quibus in locis granditas accipitur pro sublimitate, vel grandiloquentia verborum vel orationis.

Grândi, cū, tis, Qui est provectioris ætatis, quasi grãdis xvi. senex. [Γρᾶνδῆ] ἡ γρᾶνδῆ, Gall. Grandet. Ital. Grandet. Ger. Großtisch. Hisp. Poquillo grande. Pol. Wroty, wroty. Vng. nagy, nagy. Ang. bigge, great. Silenna lib. 4. Hic. Neque ætatis granditatem, neque ex merita, neque ordinis honestatem, aut dignitatem sibi esse excusationi. Ad orationem Cic. transiit de Claris Orat. Idque apparet ex genere, & granditate verborum. Plin. in Epist. Non illi vis, non granditas, non subtilitas, non amaritudo, non dulcedo, non lepos defuit. Quibus in locis granditas accipitur pro sublimitate, vel grandiloquentia verborum vel orationis.

Grândi, cū, tis, Qui est provectioris ætatis, quasi grãdis xvi. senex. [Γρᾶνδῆ] ἡ γρᾶνδῆ, Gall. Grandet. Ital. Grandet. Ger. Großtisch. Hisp. Poquillo grande. Pol. Wroty, wroty. Vng. nagy, nagy. Ang. bigge, great. Silenna lib. 4. Hic. Neque ætatis granditatem, neque ex merita, neque ordinis honestatem, aut dignitatem sibi esse excusationi. Ad orationem Cic. transiit de Claris Orat. Idque apparet ex genere, & granditate verborum. Plin. in Epist. Non illi vis, non granditas, non subtilitas, non amaritudo, non dulcedo, non lepos defuit. Quibus in locis granditas accipitur pro sublimitate, vel grandiloquentia verborum vel orationis.

Grândi, cū, tis, Qui est provectioris ætatis, quasi grãdis xvi. senex. [Γρᾶνδῆ] ἡ γρᾶνδῆ, Gall. Grandet. Ital. Grandet. Ger. Großtisch. Hisp. Poquillo grande. Pol. Wroty, wroty. Vng. nagy, nagy. Ang. bigge, great. Silenna lib. 4. Hic. Neque ætatis granditatem, neque ex merita, neque ordinis honestatem, aut dignitatem sibi esse excusationi. Ad orationem Cic. transiit de Claris Orat. Idque apparet ex genere, & granditate verborum. Plin. in Epist. Non illi vis, non granditas, non subtilitas, non amaritudo, non dulcedo, non lepos defuit. Quibus in locis granditas accipitur pro sublimitate, vel grandiloquentia verborum vel orationis.

Grândi, cū, tis, Qui est provectioris ætatis, quasi grãdis xvi. senex. [Γρᾶνδῆ] ἡ γρᾶνδῆ, Gall. Grandet. Ital. Grandet. Ger. Großtisch. Hisp. Poquillo grande. Pol. Wroty, wroty. Vng. nagy, nagy. Ang. bigge, great. Silenna lib. 4. Hic. Neque ætatis granditatem, neque ex merita, neque ordinis honestatem, aut dignitatem sibi esse excusationi. Ad orationem Cic. transiit de Claris Orat. Idque apparet ex genere, & granditate verborum. Plin. in Epist. Non illi vis, non granditas, non subtilitas, non amaritudo, non dulcedo, non lepos defuit. Quibus in locis granditas accipitur pro sublimitate, vel grandiloquentia verborum vel orationis.

Grândi, cū, tis, Qui est provectioris ætatis, quasi grãdis xvi. senex. [Γρᾶνδῆ] ἡ γρᾶνδῆ, Gall. Grandet. Ital. Grandet. Ger. Großtisch. Hisp. Poquillo grande. Pol. Wroty, wroty. Vng. nagy, nagy. Ang. bigge, great. Silenna lib. 4. Hic. Neque ætatis granditatem, neque ex merita, neque ordinis honestatem, aut dignitatem sibi esse excusationi. Ad orationem Cic. transiit de Claris Orat. Idque apparet ex genere, & granditate verborum. Plin. in Epist. Non illi vis, non granditas, non subtilitas, non amaritudo, non dulcedo, non lepos defuit. Quibus in locis granditas accipitur pro sublimitate, vel grandiloquentia verborum vel orationis.

Grândi, cū, tis, Qui est provectioris ætatis, quasi grãdis xvi. senex. [Γρᾶνδῆ] ἡ γρᾶνδῆ, Gall. Grandet. Ital. Grandet. Ger. Großtisch. Hisp. Poquillo grande. Pol. Wroty, wroty. Vng. nagy, nagy. Ang. bigge, great. Silenna lib. 4. Hic. Neque ætatis granditatem, neque ex merita, neque ordinis honestatem, aut dignitatem sibi esse excusationi. Ad orationem Cic. transiit de Claris Orat. Idque apparet ex genere, & granditate verborum. Plin. in Epist. Non illi vis, non granditas, non subtilitas, non amaritudo, non dulcedo, non lepos defuit. Quibus in locis granditas accipitur pro sublimitate, vel grandiloquentia verborum vel orationis.

Grândi, cū, tis, Qui est provectioris ætatis, quasi grãdis xvi. senex. [Γρᾶνδῆ] ἡ γρᾶνδῆ, Gall. Grandet. Ital. Grandet. Ger. Großtisch. Hisp. Poquillo grande. Pol. Wroty, wroty. Vng. nagy, nagy. Ang. bigge, great. Silenna lib. 4. Hic. Neque ætatis granditatem, neque ex merita, neque ordinis honestatem, aut dignitatem sibi esse excusationi. Ad orationem Cic. transiit de Claris Orat. Idque apparet ex genere, & granditate verborum. Plin. in Epist. Non illi vis, non granditas, non subtilitas, non amaritudo, non dulcedo, non lepos defuit. Quibus in locis granditas accipitur pro sublimitate, vel grandiloquentia verborum vel orationis.

Abite

Abire hinc ni prope grandigras, jam ego istos fistos, Comp-
 positos, crispas, cinnos tuos unguentatos usque ex cerebro
 Expellam.
Grando, dinis, f. Pluvia in aere gelu concreta: sic dicta, quod
 granis similis sit. [גראנד] Gall. Grosse. Ital. Tempes-
 ta grandine. Ger. Hagel. Hisp. El granizo. Pol. Grad. Vng. Kő es-
 tő. Ang. Hæyle. Cic. 3. de Natura deorum: Atenim minora dii
 negligunt, neq; agellos singulorum, nec viticulas persequantur
 nec si uredo aut grandio quippiam nocuit, id lovi animad-
 vertendum fuit: ne in regnis quidem reges omnia minima cu-
 rant. Virg. 1. Geor. crepitans salit horrida grandio. Horatius
 3. Carminum, Ode 1: Non verberatæ grandine vineæ. Plin. lib.
 2. cap. 60: Grandinem complacito umbre gigni, & nivem co-
 dem humore mollius coactio: pruina autem ex rore gelido.
 Plaut. in Mostel. Ea mihi adveru suo quamprimum grandinē,
 imbremq; attulit. & Drachmę grandio. [גראנד] id est,
 Drachma grandinis. De lucro quod tanquã cœlitus emillum
 obtigit. Nã olim theatrale præmiũ erat drachma, quæ veluti
 grandinis in morem in populum spargebatur. Zenodorus
 & Helychius. & Grando item morbus est, sive vitium oculo-
 rum, quod Græci [גראנד] appellant: quum scilicet in extre-
 ma ciliorũ ora, unde pili oriuntur, tuberculum enascitur mo-
 bile, quod digito huc illuc impelli possit. & In subus item
 Grando dicitur, quum sub lingua veniẽ varicose fiunt ac ni-
 grescunt. Autor Aetius lib. 13. cap. 120.
Grândfaciũs, fa, sum, Quod abundat grandine. [גראנדפאצ] Gall.
 Subiet à la gresse, qui gresse fontent. Ital. Tempetoso, che abunda
 di tempesla. Ger. 3. dem hagel genigt dds gen hagiet Hisp. Llano
 de granizo, o el que abunda de granizo. Pol. Grando polny. Vng. Kő
 esztő. Ang. Full of hæyle, which haileth often. Colum. lib. 3. cap. 11
 Post hæc non ignorabit dominus loci, plus posse qualitatem
 cœli frigidam vel calidam, siccam vel roscidam, grandinosam,
 ventosamq; vel placidam, serenam vel nebulosam.
Grândino, nat. pca. cor. Grandinare dicitur Deus. [גראנד] Gall.
 Pol. Grad. Vng. Kő esztő. Ang. To hail.]
Grânium, grani, n. f. Proprie semen frugum dicitur, ut tritici,
 hordei & hujusmodi. [גראנ] Gall. Grain. Ital. Grano, granello. Ger. Ein Korn oder
 Korn. Bel. Gram. Hisp. Grano de sementi qualquiera. Pol. Ziarno.
 Vng. Mag. Ang. Grain or a corne.] Plaut. in Stich. Videlicet
 illum fuisse nequam adolescentem, qui illic, Vbi ille poscit,
 dare denegavit se granum tritici. Varro 1. de Re rust. cap. 48:
 Granum dictum, quod est intimum solidum. Et paulo post:
 Granum à gerendo: id enim feritur, uti spica gerat framentũ.
 Cic. 1. de Divinat. Fiunt certè divinationum conjecturæ à pe-
 nit. Midæ illi Phrygio, quũ puer esset, dormienti formice in
 ore tritici grana congesterunt: ditissimum fore prædictum est,
 quod evenit. & Granum etiam generaliter dicitur, quicquid
 minutũ est, & similitudinẽ aliquam habet cũ grano frumenti.
 Unde & mali punici acinos, grana, ipsũq; malum, granatum
 dicimus. Fructus quoq; arboris ejuſdã ilici similis, quẽ Dio-
 scorides [גראנ] appellat, à quibusdam granũ dicitur.
 Quod quia copiosissime nascitur in Bœtica provincia, factum
 est, ut ea regio ab eo Granata dicitur.
Grânarium, ni, n. f. Locus in horreis servandis seminum granis
 paratis, vel in quo grana frugum reponuntur. [גראנארי] Gall.
 Granier, un lieu à servir les grains. Ital. Granajo. Ger. Ein Kornhauf, toin
 stütte. Bel. Grana. Hisp. Lugar para guardar los granos. Pol. Spichlerz, miejsce gdzie chowia. Vng. Gab-
 nã ház. Ang. A barn or granary keep corne in.] Varro 1. de Re
 rust. cap. 57: At tritici condid oportet in granaria sublimia quæ
 persentur vêtis ab Exortu, & septentrionum regione, ad quæ
 nulla aura humida è propinquis locis aspiet. Pro granariis
 quidem habent sub terris speluncas quas vocant tyros, alii pu-
 teos. Pers. Satyr. 5: Iam nunc astringas, jam nunc granaria la-
 tes. Horat. 1. Seru. Satyr. 1: Cur tua plus laudes cucumeris gra-
 naria nostris? Colum. lib. 2. cap. 10: Repositum in granario pa-
 titur ayum.
Grânatus, a, um, Quod abundat granis: ut malum granatum.
 [גראנאט] Gall. Grenat, qui a force grani. Ital. Granato, che ha
 molti granis. Germ. Das vii tennes hat. Hisp. Grana lo de muchas
 granos. Pol. Pomarańcowi. Vng. Magyar. Ang. That hath many
 grains.] Col. libro 12. cap. 41: Et integra mala dulcia granata
 quæ Punica vocantur.
Grânarum, ni, n. f. Substantivè accipitur pro malo punico. [גראנא-
 רום] Gall. Grenade. Ital. Pomo granato. Germ. Ein granatayffel. Hisp. La grana fruta de granada. Pol.
 Granatowe jablko. Vng. Pomagrãd. Ang. A pomogranate.] Plin.
 lib. 20. cap. 41: Singultus & vomitus siliit cum succo granati.
Grânosus, fa, sum, Quod granis est refertum. [גראנאס] Gall.
 Grenu, qui a beaucoup de grains. Ital. Granuloso, di molti granis. Ger.
 Kernigig, voll ternen. Hisp. Llano de granos. Pol. Ziarno polny.
 Vng. Magyar, sek mag. Ang. Full of grains.] Plin. lib. 21. cap. 31:

Quorum alterum, cui acini coccinei, granos folliculi halia-
 cabum vocant, & alii callion.
Grânifer, ra, rum, Ferens & producens grana. [גראנאפ] Gall.
 Qui porte grains. Ital. Che porta grano. Germ. Ein
 Kernen tregt. Hisp. Cosa que trae d tiene grano. Pol. Ziarno-
 cy. Vng. Magyar. Ang. That beareth grains.] Ferens grana
 ut, Agmen graniferum, dictæ formicæ ab Ovid. 7. Metam. Gra-
 niferumq; agmen subiectis spargere in armis.
Grâphe, f. p. Scriptura. [גראפ] Gall. Escripture, accusation. Ital. Scrittura, accusa. Ger. Ein gesehft. Hisp.
 Escriptura, acusacion. Pol. Pismo, pozew. Vng. írás. Ang. Wri-
 ting.] Aliquando etiam (ut inquit Suidas) Genus est publica
 accusationis, quando scilicet lex aliqua ut iniqua, aut pejo-
 ram lata accusatur.
Grâphice, ces, f. p. Ars pingendi, pictura, sculptura. [גראפיק] Gall.
 L'art de peindre. Ital. Arte del dipingere. Germ. Die Kunst zu
 malen. Hisp. Arte de pintar. Pol. Nauka malarska. Vng. Írás-
 mesteriség. Ang. The art of painting or painting.] Plin.
 lib. 35. cap. 10: Et hujus autoritate effectum Sicyon præcipue
 deinde & in tota Græcia, ut pueri in genui ante omnia grâphice
 cen: hoc est, picturam, in buxo docebantur. & Grâphice
 dicitur, teste Budæo, cura, usus, meditatio elaborandi, inno-
 diq; ea quæ scribimus: Cicero stylum appellat, lib. 2. de Orat.
 Huic opponitur extemporanea dicendi, scribendive facultas,
 quam Græci vocant [גראפיק] *ἀνεπιμαχία*.
Grâphis, phidis, f. c. [גראפיד] Gall. Pinceau de peinture, dessin,
 delineament. Ital. Disegno, abbozzamento. Germ. Einmalung
 gemälde. Hisp. El dibujo. Pol. Cycon malarski. Vng. Írás-
 mesteriség. Ang. The a draught or delineation before the painting.]
 delineatio futuræ picturæ, quæ & [גראפיק] à Græcis dicitur.
 Frequens hujus dictionis usus apud Vitruvium lib. 5. Grâphi-
 dem verò accipit pro primo illo linearum ductu, & instru-
 mentum delineatione in instrumentis sciotheticis, quam à
 graphiam idemdem appellat. Dicitur graphia à [גראפיק] *γράφω*,
 quod [גראפיק] & [גראפיד] quod nominant. Plin. lib. 35: Grâphicæ
 vestigia extant in tabulis, ac membranis ex quibus præcipue
 dicuntur artifices.
Grâphium, phii, n. f. [גראפיום] Gall. Pinceau ou autre instrument de
 quey on peint ou escrit sur tablettes. Ital. Stilo da scrivere in tavole.
 Germ. Ein griffel. Hisp. El pincen para dibujar. Pol. Pędz-
 lo. Vng. Vas penna, in penna. Ang. A pencil for a painter.]
 reus, quo veteres in cereis pugillaribus, solebant scribere. Ovid.
 lib. 1. Amorum, Eleg. 11: Quis digitis opus est graphice
 fare tenendo.
Grâphicũs homo. [גראפיקוס] Gall. Fait comme qui con-
 vient & naissance fait. Ital. Ben fatto, o come de essere. Germ. Ein
 wohlgehabter Mensch an dem nichts verzeihen ist. Hisp. Bien propo-
 nente hecho y compuesto, lindo. Pol. Czysty i przyjemny pios,
 doskonały. Vng. Ékes, szép természet. Ang. A person made of
 pointed.] Dicitur ad unguem factus, absolutusq; & quilibet
 doctoris manu expositus. Plaut. in Epid. Næ tu habes servum gra-
 phicum, & quantivis pretii, si servat fidem.
Grâphicę, eleganter politę, venustę, accuratę. [גראפיק] Gall.
 En bonne peinture, naissance, fort bien. Ital. Elegante, pulchre-
 mente, solidamente. Germ. Suetlich, artlich. Hisp. Lindo y
 gentilmente. Pol. Piękny, szlachliwy, kamilny. Vng. Szép, tisztos,
 Ang. by manner of painting well painting.] Plaut. in Pœta: Nunc
 hujus ego graphice sacetus fiam, Subaxis alia me inferat, ab-
 que amicior gloriore. Idem in Trin. Exometur graphice.
Grâphitium, ni, n. f. Theca in qua graphia & styli reponuntur,
 quibus scribere & pingere solebant. [גראפיתיום] Gall.
 Un calmar ou estuy de peinture ou escrivan. Ital. Pannocchia.
 Germ. Ein schreibzug. Hisp. La caja de aguelos pincinos. Pol.
 Kal amary, pernal. Vng. Penna vagy penna tartó. Ang. A case to
 hold the instruments of painting or writing.] Mart. lib. 14: Hæc tibi erant
 armata suo graphiaria ferro, Si puero dones, non leve munus
 erit. Eadem & theca graphiaria dicitur.
Grâssior, fatis, d. p. Si originem spectes, nihil aliud est, quim cã
 impetu & vehementia incedo. Ceditur enim frequenter
 esse à verbo gradior. [Grass] Pol. Jakijsbaica odysiam. Vng. Kacs-
 lek, kofaték. Ang. To go or come on with a violent rage, to rattle and
 fly by the high ways.] frequentissime tamen accipitur pro eo
 quod est vias obsidere, obviosq; vehebiles, aut pecunia, aut o-
 lia quavis se spoliare. Festus: Grassari proprie dicuntur lan-
 ones vias obsidentes. Gradi siquidem ambulare est: unde mudi
 grassari, ab impetu gradiendi. Sed quum quis grassari id est,
 quum impetu sive frequenti gradu vadit in aliquẽ, & bono &
 malo animo grassari potest: ideo & in bonã & in malam par-
 tem accipi potest: ut apud Salust. in Jugur. Sed dux atq; impo-
 rator virẽ mortaliũ animus est, qui ubi ad gloriam virtutis via
 grassatur, abunde potens, pollensq; & clarus est. Liv. lib. 3. ad
 Vrbe: Iam à vi tuta erat, quum assertor nihil opus esse multitudine
 concitata ait, se jure grassari: non vi: hoc est, jure progre-
 di. Nævius Ped. Nunc me res ipsa septimit, sãpẽ hæc erant
 grassari

Ab 241 in Gratitudine

[יִרְאוּ מִיָּדוֹ מִיִּשְׁרָאֵל .] cui opponitur Ingratus, non acceptus. Livius 2. ab Vrbe: Grate in vulgus leges fuisse. Terent. in Andr. Et id gratum fuisse adversum te, habeo gratiam. Horat. 2. Ser. Satyr. 2. Sive operum vacuo gratus conviva per imbrem Vicinus. Gratum facere, obsequi, & infervire. *אֲרָאָה לְפָנָיו*, Cicer. lib. 13. Epistol. Si hunc juvenis, gratissimum mihi feceris. *אֲרָאָה לְפָנָיו*, אֲרָאָה לְפָנָיו. A quibus Gratitude, *אֲרָאָה לְפָנָיו*, & Ingratitudo, *אֲרָאָה לְפָנָיו*, אֲרָאָה לְפָנָיו. Grate, & Ingrate, Gratis, & Ingratis adverbia: de quibus suis locis.

Grate, adverbium, Grato animo. [אֲרָאָה לְפָנָיו. Gall. Agreeablement, avec reconnaissance du plaisir ou du bien fait. Ital. Gratamente. Ger. Dankbarlich. Hisp. Agracioso. Pol. Wyuczny. Vng. Kedvesen, bolda adofy' vel. Ang. Kindly thankful.] huic contrarium est Ingrate. Cic. pro Plancio: Audi atq; attende Larentis, ut scias quid Plancio debeam: confitearq; aliquando, quod faci, me & grate & pie facere. Idem lib. 1. de Finib. Nam & preterita grate meminit, & presentibus ita potitur, ut, *אֲרָאָה לְפָנָיו*, la, lum, Qui gratia apud omnes plurimum valet, vel qui omnium gratiam & favorem sibi facile conciliat; quod ferè fieri solet obsequio, & morum comitate. [אֲרָאָה לְפָנָיו. Gall. Agreeable favori, qui est en grace & credit, courtois, gracieux. Ital. Gratoso, grato, favorito, di gratia credito. Germ. Günstlich/angenehm/huldreich. Hisp. Gracioso, que recibe aguellos gratias. Pol. Wyuczny, vladcy wyuczny. Vng. Kedves. Ang. Very thank full, in great favour and credite.] Cicero 3. Offic. Tum Pythius, ut argentarius, qui esset apud omnes ordines gratiosus. Idem Lentulo: Vehementer confidit se his nostris litetis apud te gratiosum fore: id est, valde gratum. Cic. pro L. Murena: Nihil tibi Consulatum petenti à me defuit, quod esset aut ab amico, aut à gratioso, aut à Consule postulandum.

Gratiosè, adverb. Cum gratia. [אֲרָאָה לְפָנָיו. Gall. Gracieusement, par faveur. Ital. Gratosamente per favore. Germ. Mit gunt. Hisp. Graciosamente por favor. Pol. Wyucznie, szlachnie. Vng. Kedvesen. Ang. For favour.] Vlpian. l. Tutor qui repletorium. §. Competet. ff. de Administrat. Competet adversus tutores tutela actio, si male contraxerunt: si prædica non idonea comparaverunt per sordes, aut gratiam. Quid ergo, si neq; sordide, neque gratiosè, sed non bonam conditionem elegerint? Rectè quis dixerit, solam latam negligentiam eos præstare in hac parte debere.

Gratis, adverbium, Gratuito, sine premio, aut pretio. [אֲרָאָה לְפָנָיו. Gall. Pour neant, gratis, sans espoir de recompense. Ital. Senza premio, senza pagamento. Germ. Auf sauttren gunt/vmbfunst/verachens. Bel. Dantet. Hisp. De balde, de gracia, à fin merito à pretio. Pol. Darmo, bez nagrody. Vng. ingyen, erdõn nélkül. Ang. Freely, for nothing.] Plautus in Cap. Nunquam erit tam avarus, quin te gratis emittat manu. Cicero 3. Ver. Is repente, ut Romam venit, gratis Prætor factus est, Idem 2. de Finibus: Verèquitatem, non delictam, virtutes omnes per se ipsas gratis diligant. Sueton. de Clar. Gramm. Sunt qui tradant, tanta cum honestate prædium, ut temporibus Syllanis proscriptorum liberos gratis, & sine mercede ulla in disciplinam receperit. & Gratis Pretio contraria. Cicero pro Roscio Com. Hic primum quectus est non leviter Saturius, communem factum esse gratis cum Roscio, qui pretio proprius fuisset Fannii. & Aliquando significat spontè. *אֲרָאָה לְפָנָיו*. Unde deducitur compositum Ingratus, invitè, non ultro: quia quæ quis sua sponte facit, grata sunt: ingrata, quæ ab invitis recusantibus fiunt. *אֲרָאָה לְפָנָיו*. Plautus in Amphit. Hæc hen immo delicta coegit me, qui hoc noctis ingratis excitavit. Terentius in Euvuch. Opus faciam ut defatiger usq; ingratis ut dormiam. Cic. pro Quintio: Exprimendum est invito atque ingratis, quod non debet.

Gratitudo, ra, tum, penult. corr. Quod datur gratis: id est, sine premio aut pretio. [אֲרָאָה לְפָנָיו. Gall. Gratitude, donné sans espoir de recompense. Ital. Gratuito, cosa donata senza recompensa. Germ. Bawerdienet/obn ansehung einer widergeltung. Hisp. Gracioso, à fin pretio. Pol. Zlasky dani, wyciniany, niema nagrody. Vng. ingyen valo erdõn nélkül. Ang. That's given freely.] Cicero lib. 1. de Legibus: Quid liberalitas? gratitudine est, an mercenaria? Si sine premio, benigna est, gratuita est: si cum mercede, conducta. Idem 1. de Natura deorum: Prata, & arva, & pecudum greges diliguntur isto modo, quod si fructus ex his capiuntur: hominum charitas & amicitia gratuita est. Id est, non ad fructum relata, sed ad illius commoda qui diligitur: alio qui mercatura est, nõ amicitia.

Gratitudo, adverbium, Gratis, sine pretio. [אֲרָאָה לְפָנָיו. Gall. Sans loyer & recompense, gratis. Ital. Senza premio, senza spesa/ricompensa. Ger. Bawerdienet/obn ansehung einer widergeltung/vmbfunst. Hisp. De balde, sin pretio. Pol. Darmo, bez nagrody. Vng. ingyen, ingyen nélkül. Ang. Freely, for nothing.] Sueton. in Cæsare: Omnibus verò circa eum, atq; etiam parte magna Senatus gratitudo aut levi favore obstrictis. Cicero 2. Offic. Difertur igitur hominis & facile laborantis, quodq; in patris est moidus, mul-

toru causas, & non gravatè & gratitudo descendens, beneficium & patrocina latè parent.

Grates, Numero tantum plurali, & in hac tantum terminatione, gratia, quæ referri debet pro accepto beneficio. [אֲרָאָה לְפָנָיו. Gall. Merci. Pol. Dyck. Vng. Hala adis. Ang. Thanks.] Virgil. lib. 1. Aeneid. grates perolvere dignas Non opus est nostræ, Dido. Cicero in Som. Scipion. Et grates (inquas) tibi ago summe Sol. Plaut. Mil. Inde ignem in aram, ut Ephesus Diaralaras laudes Gratesq; agam. Quint. Curt. Grates habebant, veluti præsentis deo. Liv. 7. bell. Pun. Discursum inde ab illis circa templa Deum, ut grates agerent. Tacit. lib. 20. Sed præcipuo deorum Marti grates agimus.

Gratificatio, aris, d. p. Rem gratiam facio. [אֲרָאָה לְפָנָיו. Gall. Faire bien, plaisir ou service, faire au bien de quelqu'un. Ital. Far cosa grata, far piacere ad alcuno. Germ. Ein biest thun/etwas dienstlich demselben. Bel. Een dienst doen. Hisp. Gratificar al menor en gracia. Pol. Wyucznie podziac. Vng. Kedveset tejedm kedveskedem. Ang. To do or siben please.] Cicero. Lentulo: Quod Pompeio se gratificari putant. Idem Valerio Famil. lib. 1: Cur tibi hoc non gratificer nescio. Differentiam gratificari, & gratum facere: quod gratificari in se conneat: quiddam majus: est enim beneficium esse. Cic. lib. 1. de Natur. deorum: Deum hominibus gratificari, non gratum facere: quia gratificari sit beneficium conferre: gratum facere, obsequi & infervire. Cic. lib. 13. Epist. Si hunc juvenis, gratissimum mihi feceris.

Gratificatio, onis, f. [אֲרָאָה לְפָנָיו. Gall. Plaisir fait, bien fait, gracieux. Ital. Piacere, fatto per gratificare ad alcuno. Germ. Ein dienst beneficium. Hisp. Agueda obra de gratificar al menor, bien hecho. Pol. Podziac, wycinianie. Vng. Kedveskedem. Ang. A doing or sberwing of pleasing.] Cicero. 1. de Natur. deorum: Vos autem quid mali datis, quum imbecillitatem, gratificationem & benevolentiam ponitis? Impudens gratitudo, Idem 3. de lege Agrar.

Grator, aris, Gratulor, iator ob felicitatem vel commoda gaudere. [אֲרָאָה לְפָנָיו. Gall. S' honer de bien de quelqu'un, feliciter. Ital. Ringraziare, allegrezza. Ger. Gratulieren, gratulieren. Hisp. Alegria con otro por su bien. Pol. Radzicic, wycinianie. Vng. Gratulalok. Ang. To be glade to give thanks to.] Virg. 4. Aeneid. Inveni germana viam, gratare sorori. Ovid. 8. Metamorph. 100. libens mihi pectore grator. Gratari superis, est illi gratias agere, & ob felicem rei alicujus successum laudare: quod Græci dicunt *χαίρειν*. Ovid. 2. Fast. Quisquis ades, castæq; colis penetralia Vestæ, Gratate, Iliacæ dædæque pone foetis.

Gratubundus, a, um, Gratulabundus. [אֲרָאָה לְפָנָיו. Gall. Qui mentire face de se fieri honer de bien de quelqu'un. Ital. Qualunque che sia lieto del bene avvenuto à se ad altri. Ger. Froh und froh sein. Hisp. El que mucho se alegrare con otro por su bien. Pol. Radzicic. Vng. Gratulalok. Ang. That's glad him self to be glade for the good luck that is happened to him or another.] Tacitus libro 17: Et proximi militum gratubundi respondunt.

Gratitudo, adverbium. [Pol. Zdyckiem. Vng. Kedvesen, bolda.] Iulius Capitolinus in Macrino: Mortem Antonini Senatus gratanter accepit.

Gratulor, aris, n. d. p. Grator, gratulationem facio, iator. [אֲרָאָה לְפָנָיו. Gall. Dire & maistrer qu'on est glade de bien & prosperer ad autrui. Ital. Ringraziare, congratularsi, complimentarsi. Ger. Froh sein del bene di alcuno. Ger. Froh sein, froh sein. Bel. Dobritem. Hisp. Alegria con otro por su bien, y congratulacion de otro. Pol. Wyucznie, radzicic pokazywie. Vng. Gratulalok. Ang. To shew him self glade for the luck that is happened him self or another.] Triplicem ferè habet constructionem. Interdum enim absolute ponitur sine aliquo casu à tergo. Ovid. 1. de Art. am. Prisca juvent alios, ego nunc me deniq; natum Gratulor. Interdum solo dativo contentum est. Trebonius Cic. lib. 12. Itaq; tibi (quod verè facere possim) libenter quoque gratulor. Nonnunquam etiam accusativum habet cum dativo. Cicero 2. Ver. Appellat hominem, & ei voce maxima viduorum gratulatur. Invenitur etiam aliquando cum solo accusativo, ita tamè ut dativus subaudiatur. Terent. in Euvuch. Salutant, ad coenam vocant, adventum gratulantur. Conventum aliquando accusativus in ablativum mediante præpositione. Cic. Lentulo: Quod mihi de nostro statu, & de Milonis familiaritate, de levitate & imbecillitate Clodii gratulatis, mihi miramur. Interdum etiam sine præpositione. Cælius Cic. lib. 8: Gratulor tibi affinitate viri medijsfidius optimi. & Aliquando significat, pro te bene gesta gratias agere, quemadmodum triumphantes solebant, qui equis albis, curru aurato in Capitolium vehti, Iovi pro felici rerum successu taurum immolabant, quod Græci dicunt *χαίρειν*. Iovis in Hecuba: Iupiter tibi summe, tandem malè te gratulor.

ius composita sunt, Aggravo, Degravo, Ingravo, & Prægravo: De quibus suis locis.

Grāvōr, ris, d. p. Molitor, offendor. [ἄρῳ γράω. Gal. *Estre gravé, faire à regret & ennuj.* Ital. *Aggravarsi, ha-uer à male.* German. *Sich beschweren / ein verdruß haben / mit be- schwerde tmao sua.* Belg. *Beschueren.* Hispan. *Se quejar.* Polon. *Obczepać / se.* Vngar. *Mébesztet / tehetet / tehet.* Ang. *To be grieved.*] Plaut. in *Trinum*. Non gravabor, Faciam ita ut vis. Idem id Rud. Cur tu aquam gravare amabo quam hosti hosti comodat? Cic. de *Amic.* Ego verò non gravaber, si mihi ipse confiderem. Liv. 1. ab Vrbe: Minus tamen plebs gravabatur se templa deum exedificare manibus suis. & Gravarì, cum accusativo. Quintil. libro 1. capite 2: Quæ si quis gravabitur, non rationi defuerit, sed oneri. Lucan. Romanos odere omnes, dominosque gravantur: hoc est, graviter ferunt dominos. & Est etiam gravor verbum passivum à verbo Gravo: ut, L. Cæcilius triplici fœtu gravato, apud Cicero. 2. de *Divinat.*

Grāvātūs, particip. [ἄρῳ γράω. Gall. *Gravé, chargé, qui fait quelque chose à regret.* Ital. *Gravato, carico, huomo che fa alcuna cosa mal volentieri.* German. *Beschwert.* Hispan. *Agravado, que haçe alguna cosa con peso.* Polon. *Obczepany, ut traduntur.* Vngar. *Nebesztet, tehetet.* Ang. *Grieved, burdened, laden.*] Plaut. in *Rudente*: nam vox me Præcantum huc forat excitavit, bonam atque obsequentem deam, atque haud gravatam Patronam exequuntur, benignamque multum. Id est, quæ ex animo facit, quod ab ea petitur, non invita, aut ægré.

Grāvātū, adverb. Invitè, non libenter, cum molestia, ægré. [גרָוּתִי] *lo beratim, degoutus, apgravo.* Gal. *Argeret.* Ital. *Gravamente.* Germ. *Mit beschwerde / unwillig / unger.* Hispan. *Gravamente.* Pol. *Strudawstwo.* Vngar. *Nebesztim.* Ang. *Grievedly.*] Plaut. in *Bacch.* Quam gravatè pater dedit: id est, quam ægro animo & invito. Cicero. pro *Valbo*: Qui erranti comiter monstrant viam, benignè, non gravatè. Idem lib. 2. *Offic.* Gravatè ille primò: quid multa: impetrat.

Grāvātīm, aliud adverbium, gravatè, [ἀρῳ γράω. Vngar. *Nebesztim.*] Livius 1. ab Vrbe: Haud gravatim focia arma Rutulis junxit.

Grāvēfco, fcis, n. t. Gravis fio, oneror. [גרָוּתִי] *chahdth, bezpovny, bezpovny.* Gal. *Denique posant, se rengeret, i' appesante.* Ital. *Aggravarsi, farsi grave.* German. *Schwer werden.* Hispan. *Gravarse, hacerse pesado.* Polon. *Ciepnie.* Vngar. *El nebesztet, tehetet.* Ang. *To make heavier.*] Virgil. libro 2. *Georg.* Nec minus interea factu nemus omne gravescit: id est, oneratur. Plin. libro 11. cap. 4: Camelli sac habent, donec iterum gravescant: hoc est, gravida fiant & prægnantes. Valerius: id est, gravior fit. Tacit. lib. 1: Hæc atque talia agitantibus gravescere valerius Augusti. Idem libro 14: Malis publicis in dies gravescenibus. & Hinc Aggravescere, & Ingravescere, de quibus suo loco.

Grā, id est, a, um. Onustus, gravis. [גרָוּתִי] *chahdth, bezpovny, bezpovny.* Gal. *Denique posant, se rengeret, i' appesante.* Ital. *Aggravarsi, farsi grave.* German. *Schwer / baldig.* Hispan. *Casa pesada.* Polon. *Ciepnie, obczepany.* Vngar. *Tetiv, nebesztet, tehetet.* Ang. *burdened, heave.*] Plaut. in *Trucul.* Ne qui manus attulerit steriles intrò ad nos, Gravidas foras exportet. Sed hoc translativum est: proprie enim mulier dicitur gravis, quæ jam concepto fœtu gravatur. [גרָוּתִי] *chahdth, bezpovny, bezpovny.* Gal. *Gravon grosse, pravis.* Ital. *Gravida.* German. *Ein schwanger oder tragende Frau.* Belg. *Ein Beu die da groet gaut.* Hispan. *Mujer prexada de premer.*] Plaut. in *Amph.* Et quum te gravidam, & quum te pulchrè plenam aspicio, gaudeo. Cicero. pro *Cluent.* Quum mulier esset gravis, & jam appropinquare partus videretur. Alys gravis. Ovid. 2. *Amor. Eleg.* 14: Si Venus Aeneam gravis temerasset in alvo, Cæsaribus tellus orba futura fuit. Plaut. *Amph.* Ex concubitu gravidam feci filio. Terent. *Andr.* Imprimùm hæc se è Pamphilo gravidam dixit esse: inventum est falsum.

Grāvī, d. t. tatis, f. t. Pregnatio, conceptio. [גרָוּתִי] *beratim, herin, xonis.* Gal. *Gravisse, engravidement de femelle, portee.* Ital. *Gravidanza, ingravidamento de donna.* German. *Schwangerheit.* Hispan. *Preñez.* Polon. *Przebie plodu wyciag.* Vngar. *Terhesseg, hasafog.* Ang. *Greatness with child or young.*] Cicero. 1. de *Natur. deor.* Ipse sol, mundum omnem sua luce compleat, ab eo que luna illuminata graviditates, & partus afferat, maturitatesque gignendi.

Grāvīdo, das, ad. p. proprie est mulierem gravidam reddo: quamvis etiam ad alia transferatur. [גרָוּתִי] *libbar, bezpovny, bezpovny.* Gal. *Engravidare.* Ital. *Ingravidare.* German. *Schwanger machen.* Hispan. *Empreñar.* Polon. *Bejemianowac.* Vngar. *Meghasztim, tehetim, tehetim.* Ang. *To mak great with child or young.*] Cicero. de *Natur. deor.* Quip pe quæ gravidata feminibus omnia pariat, & fundat ex se. Cæcilius in *Tyche*, translata: Per mysteria hic

te inhonestè gravidavit probro: id est, oneravit.

Grāvī, cōis, om. t. [גרָוּתִי] *beratim, herin, xonis.* Gal. *Gravissimus, gravis cordis.*

Grāvī, dant, gravidam fieri. [Pol. *Gravidam obczyje.* Vng. *terhesztet, tehetet.*] In Epitome Sex. Aurelii Victoris in *Adriano*. Hujus uxor Sabina dum propè injuriis servilibus afflicta, ad mortem voluntariam compulsa, quæ palam jactabat, quim immane ingenium pertulisset, & elaborasse ne ex eo humani generis pernicies gravidaretur.

Grāvī, loquū, Gravitè loquens. [גרָוּתִי] *beratim, herin, xonis.* Vngar. *Nebesztim, tehetim.*] Inde *Graviloquentia*, & *Graviloquus*.

Grāvī, stellus, Senior: [Pol. *Stary.* Vng. *Terhesztet, tehetet.*] à gravitate dicitur, ut Festo placet. Plautus in *Epitimo*: Sed quæ est hæc muliercula, & ille *Gravistellus*, qui senex? Quidam legunt *ravastellus*, à ravo colore.

Grēgālis, Gregarius, Gregatim, Vide **GREG.**

Grēgālis, Vide **GRADIOR.**

GREG, gregis, m. t. Differt ab armento, teste Valla lib. 4. cap. 24. quod greg minorum animalium sit congregatio, ut ovium, porcorum, caprarum. [גרָוּתִי] *beratim, herin, xonis.* Gal. *Troupeau de bestes.* Ital. *Gregge, greggia.* Germ. *Ein Schaar.* Belg. *Centude.* Hispan. *Greges, manada, rebano, manada de ovejaz, cabras.* Pol. *Stada.* Vn. *Nyaz, jorda.* An. *A flock of flocks.*] Armentum, majorum, ut camelorum, bouum, equorum. Ovid. 4. *Metamorph.* Mille greges illi, totidemque armenta per herbas pascebant. Virgil. 3. *Georg.* Hæc satis armenta: superat pars altera curæ, Lanigeros agitare greges, hirsuque capellas. Invenitur tamen quando que greges de majoribus dicitur, ut de bobus, equabus, & similibus: sed tunc ferè habet adjunctum nomen adjectivum, aut genitivum determinativum, aut potius detorquentem ejus significationem ad rem aliquam, pro qua, si solum positum esset, non ita aptè acciperetur. Virgil. *Aeglog.* 6: Aut aliquam in magno sequitur grege. Vbi adjectivum magno, efficit ut greg accipiar pro armento. Sic Horat. quum vellet significare bouum armenta, dixit: Greges mugientium. Item Cic. 1. *Philip.* Cædis greges armentorum, reliquique pecoris quodcumque natus est. Item 3. *Ven.* Præterea greges equarum ejus istum abigendos curasse. Ex his exemplis omnino dicendum videtur gregis appellationem generaliore esse, quam armenti. Hoc enim de majoribus duntaxat animalibus dicitur: illud autem, quoties solum ponitur, ferè de minoribus: cum adjunctum armentum, etiam de majoribus. & Neque solum pro quadrupedum congregatione, verum etiam pro avium, atque ad ejectionem hominum multitudine accipitur. Horat. 1. *Epist.* 3: Nescio sias reperitum venerit olim Greg avium plumas, movent conicula risum. Furtivis nudata coloribus. Plaut. in *Aulul.* Invenit introduce, si vis, vel gregem vanalium. Terent. in *Erech.* Vnum etiam hoc vos oro, ut me in gregem vestrum recipiam. Idem in *Heavt.* ancillarum gregem Ducunt secum. Sed he significationes improprie sunt, & translativæ.

Grēgō, ar, ad. p. A Greg deductum, colligo, congrego. [גרָוּתִי] *beratim, herin, xonis.* Gal. *Troupeau de bestes.* Ital. *Gregge, greggia.* Germ. *Ein Schaar.* Belg. *Centude.* Hispan. *Greges, manada, rebano, manada de ovejaz, cabras.* Pol. *Stada.* Vn. *Nyaz, jorda.* An. *A flock of flocks.*] Hujus tamen composita magis in usum sunt, ut *Abgrego*, *Congrego*, *Disgrego*, quæ vide suis locis.

Grēgārius, n. a. n. Quod est ex grege: [גרָוּתִי] *beratim, herin, xonis.* Gal. *Troupeau de bestes.* Ital. *Di grege.* German. *Aus der Schaar.* Belg. *Centude.* Hispan. *Casa de manada.* Polon. *Stada, preualegry.* Vn. *Nyaz, jorda.* An. *Of the flocks.*] ut Gregarius bos, qui adhuc in grege pascitur, nondum iugo domitus. Gregarius mulier dicitur, non electus, sed tumulentiæ undecunque collectus. Cicero. pro *Plancio*: At id etiam gregarii milites faciunt inviti. Salust. Deinde multi memores Syllanæ victoriæ, quod ex gregariis militibus alios Senatores videbant, alios ita divites, ut regio victu atque cultu vitam agerent. Col. in *Præfat. lib. 6*: Gregariorumque pastorum velut minutam professionis suæ disciplinam constantissimè repudiassent.

Grēgālis, le, Quod ex eodem grege est. [גרָוּתִי] *beratim, herin, xonis.* Gal. *Troupeau de bestes.* Ital. *Di grege.* German. *Aus der Schaar.* Belg. *Centude.* Hispan. *Casa de manada.* Polon. *Stada, preualegry.* Vn. *Nyaz, jorda.* An. *Of the flocks.*] Vari. lib. 2. de *Rerul.* Equi boni futuri signa sunt, si cum gregalibus in pabulo contendit in curando. & Dicitur quoque de hominibus, & ponitur pro sociis & sodalibus, idque ferè in deteriore parte. Cicero. pro *domo sua*. An ut crudeliter tyrannum f quod vos Canioz gregales dicere solebatis Idem pro *Archia*: Nec Clodius, nec quilibet de gregalibus ejus, aut consiliariis.

Grēgātīm, adverbium, Per greges: id est, conjunctim, simul una. [גרָוּתִי] *beratim, herin, xonis.* Gal. *Troupeau de bestes.* Ital. *Di grege.* German. *Aus der Schaar.* Belg. *Centude.* Hispan. *Casa de manada.* Polon. *Stada, preualegry.* Vn. *Nyaz, jorda.* An. *Of the flocks.*] Vari. lib. 4. de *ling. Lat.* Metula quod id est,

Id est, soli volitet contra ab eo graculi, quod gregatim. Min. lib. 8. cap. 3: Elephanti gregatim semper ingrediuntur. Trifertur etiam ad homines, quemadmodum & nomen grex, a quo derivatur. Cic. 7. Ver. Vides civis Romanos gregatim conuersos in latomias, &c.

Gremium, n. s. [Γρημιον] Gal. Le giron. Ital. Grembo. German. Die Schoß. Hispan. El regazo. Pol. Lona. Vng. Képel. Ang. The lappe, the space between the thighs. Est inter complexum femorum, feminumve, in quo complexu mulieres concipere solent: Differt autem à sinu quoniam sius est intra pectoris brachiorumque complexum; unde sinus vestium, quales erant tunica Romanorum. Litora quoque curua, & quasi brachiis mace amplectentiâ, sius vocamus. Et per translationem gremium terræ appellamus, quum semem fuscipit conceptumque retinet, quali viventem factum postea paritura. Quare quum lactantur infantes, ad sinum admoveantur, ut jam facti à sedentibus matribus, utique quum illis blandiuntur, ad gremium accipi solent: ut Cic. de Clar. Orat. Filius in gremio matris educatus. Virg. 1. Aeneid. de Cupidine sub imagine pueri Ascanii: Hæret, & interdum gremio fovet infans Dido. Quin etiam matres nutriceve quum super genua collocant infansem, aut extremis veltibus repositum, & ad uterum usque, sublatum gestant, in gremio magis, quam in sinu tenere aut gestare dicuntur. Vt idem de eodem: & forum gremio Dea tollit in altos Idalix locos. Gremia, fureculi aridi & minuti. Vlpian. L. 55. De legat. & fideicom. lib. 32. Sed si volantes non refragatur, & virgula, & gremia, & sarmenta, & superamenta materiarum continebuntur. Col. lib. 12. cap. 19. Maltum in vasa defrutaria deferemus, levi que primùm igne ex tenuibus admodum lignis, quæ Gremia rustici appellant. Hinc arbores Gremiales, quæ succulos illos suppeditant, & unde fasciculi componuntur. Vlp. L. 7. Solutio mar. puro aut si arbores cædunt fuerint, vel gremiales, dici oportere in fructu cedere.

Griphus, phi, m. s. [Γρηφις] Gal. Vne question ou gregat ablar, difficile à résoudre. Ital. Questione à fontena difficile da risolvere. Germ. Ein Noz; item, ein verborne vnd vermirte Noz; em Nozsthen. Hispan. Questio à fontena escusa, difficult de declarar. Pol. Lepka, spalka, gremia a mowa. Vng. Mese. Angl. An intricate question, a riddle. Rete, signa. Item ænigma: hoc est, sermo ita implicitus atque intricatus, ut facillè dissolvi non queat. Gel. lib. 1. cap. 2: Alio que id genus griphos neminem posse dicent, nisi se dissolvere.

Groma, Genus machinulae est, quo regiones agrî cuiusque cognoscere possunt, quod genus Græci dicunt γρομα. [Pol. Groma. Vngar. Föld mérék.] Apud Non. Groma scriptum est, id eadem significatione, de qua infra. Hinc Gromaticus, a, um, quod ad Groma pertinet. Hyginus scripsit librû Gromaticum, in quo castra metandi & loca opportuna in bello castrorum rationem tradidit.

Grossus, m. s. masculini vel feminini gen. Ficus immatura, [Γροσσος] Gal. Vne figue qui n'est encore mure, figue sauvage, qui ne parvient à maturité. Ital. Fico che non si matura mai. German. Ein ungetigter Feigen. Hispan. Higo aun no maduro. Polon. Dzia niezryjal a. Vngar. Ervelen figye. Angl. A green fig not yet ripe. Plin. lib. 13. cap. 7: Grossus ejus non maturefcit. Cels. lib. 3: Grossi in aqua cocti. Plin. lib. 15. cap. 18: Deprehensaque in his hyeme grossos. Idem lib. 23. cap. 7: Cruda grossi vernices tollant.

Grossulus, diminut. [Γροσσυλιον] Gal. Petite figue qui n'est encore mure. Ital. Fico picciolo non maturo. German. Ein tucle ungetigter Feigen. Hispan. Pequeña higo aun no maduro. Pol. Mal a niezryjal a figa. Vngar. Ervelen figye. Angl. A little unripe fig. Col. de Arboribus, cap. 21: Si voles ficum, quamvis non natura, seram facere, quum grossuli minuti erunt, fructum decutito. Sic lib. 5. cap. 10.

Grues, f. t. Aves minimè solivagæ, quæ non se segregant, neque quum volant, neque quum pascuntur: à sono vocis ita dicitur. [Γρου] Gal. Vne grue. Ital. Gru. German. Kranich. Pol. Żuraw. Vngar. Daru. Angl. A crane.] Excubias nocte dividunt, capite subter alam condito dormiunt, alteris pedibus insistentes. Volantes autem ordine quodam, y literam faciunt: quod Palamedem primùm deprehendisse ferunt. Vnde & Palamedis aves appellatur à Martiale: Turbabis (inguis) verus, nec litera tota manebit, Vnam perdidit si Palamedis avem. Virgil. libro 1. Georg. Strymonia dant signa grues. Horat. 1. Sermon. -decepta ferentis Membra gruvis sparsi. Mira de gruibus habes apud Plin. lib. 10. cap. 23. & apud Cic. lib. 2. de Nat. deor.

Gruo, gruis, grui, n. t. Gruum more sonitum edo, & de gruibus solis proprie dicitur. [Γρου] Gal. Grue, chanter comme la pie. Ital. Far la voce di gru. Germ. Wie ein Kranich schreyen. Hispan. Cantar la grulla. Pol. Krukam iako żuraw. Vngar. Korrigeck, daru

medra faplok. Ang. To crielyk a crane.] Congruo, pro convenio. Terent. in Heaut. Concede hinc domum, ne nos inter nos congruere sentiant: id est, concordare. Hinc etiam deducuntur, Congruus, a, um, & verbum Ingruo: quorum significationem, vide suis locis.

Grina, Geranium apud Diosc. lib. 3. cap. 130. Grum, mæ, Mensura quædam, qua flexæ viæ ad lineam diriguntur, ut est agrimenorum & similia. [Γρουμ] German. Ein Erungassen/oder ein Kichschreit damit man die trunnen Weg abmisst Polon. Miara ktora krywe drogi wiprasy. Vngar. Vt mérék föld mérék.] Apud Ennium lib. 17. referente Nonio, legitur grumam dirigere. Hinc sit verbum compositum, Degrumor, de quo supra. Grumæ item sunt loca media, in quæ directæ quatuor congregantur & conveniunt viæ. Nonius.

Grumus, mi, Terræ collectio minor tumulo, quem etiam elivulum vocamus. [Γρουμ] Gall. Petit grumeau, petit monticule ou amas. Ital. Macchia, grumo, monticello. Ger. Ein Duffel. Hispan. El cerro, mata à montou de tierra. Pol. Dółka. Vng. Domb. (angy) föld mérek. An. A little hill, a small hill.] Col. lib. 2. cap. 18: Grumos quos ad vesturam plerumque nate faciunt crates, dissipabimus ita, ut nec ubi ferramentum ferocise possit offendere. Grumus salis. Plin. lib. 33. cap. 41: Torretur & cum salis grumo, pondere triplici.

Grumulus, diminutivum. [Γρουμυλιον] Gall. Petit grumeau, petit monticule ou amas. Ital. Macchietto. German. Ein kleines Duffel. Hispan. Grand in einem Kder. Hisp. Pequeno cerro, mata à montou de tierra. Pol. Dółka. Vng. Dombocika. (angy) grumuly. An. A little hill, a dot of any thing.] Plinius lib. 19. cap. 6: Quidam ulpicum, & allium in plano feri vetant, castellatimque grumulis imponi distantibus inter se pedes ternos.

Grundire, n. q. Veteres dicebant quod nos Grunire. [Γρουνη] Gal. Grunder, grunnen comme les porcs. Ital. Far la voce del porco. Ger. Schreien oder rüden wie ein Schwein. Hispan. Grunir el puerco. Polon. Krukam. Vngar. Nykorgani. An. To grunt as swine do. Claud. lib. Annalium 15, ut citat Nonius: Grundibat graviter pecus suillum. Hinc Grundules Lates dictos accepimus quos Romulus constituit: dicitur in honorem scotophæ, quæ triginta pepererat porcos. Cassius Hemina: Sus parit porcos triginta, cuius rei sanam fecerunt Lariibus grundulibus.

Grunio, is, nivi, & grunni, itum, n. q. proprium est vocis porcorum. [Γρουνη] Pol. Krukam. Vn. Nykorgok, rüden. Plin. lib. 32. cap. 2: Grunire cum quum capiatur. Iuven. Satyr. 15: Et cum remigibus grunisse Elpenora porcis.

Grunnitula, tus, m. q. [Γρουνη] Gal. Grunissement, grunissement. Ital. Grunimento. Ger. Das rüden oder Schreien. Hispan. Aquel grunido. Polon. Kruk. Vng. Nykorgi. An. The grunting of swine. Cic. 5. Tusculan. Nec grunntum audit, quum marturatur sus.

Gryllus, li, m. s. [Γρυλλος] Gal. Vn gryllon ou crinon. Ital. Grilla. Ger. Ein Wühlheum. Gril. Belg. Ein crin. Hispan. El grillo animal conacido. Pol. Świerc. Vn. Świec. An. A kind of locust. Genus est locustæ, simile cicadæ, longior tamen corpore ubique gentium pernices agris: retro ambulat, terram tererebat, & noctu stridet: unde & nomen accepit. Plin. libro 29. cap. 6: Auribus prodest gryllus cum sua terra effossus, & illitus. Magnam autoritatem huic animali perhibet Nigidius, majorem Magi: quoniam retro ambulet, terramque tereret, stridat noctibus.

Gryphes, m. t. [Γρυψ] Gal. Gryffon. Ital. Griffi, grifoni. German. Gremm. Hispan. Gryphes. Polon. Gryf. Vngar. Griffadar. Angl. Gryffon or grypes. Qui & gryphi, animalia pennata, & quadrupedia: omni ex parte leones: rasus tantum & facie aquilis similia, equis vehementer infesta. Virgil. Aeglog. Elungantur jam gryphes equis. Plinius libro 10. capite 49: Pegafos equino capite volucres, & gryphas auritos aduocitate rostri, fabulosos reor: illos in Scythia, hos in Aethiopia. Idem libro 33. capite 4: Avrum invenitur in nostro orbe, ut omitamus Indicum, atque à formicis, aut gryphibus apud Scythas eruit. Singularis nominativus est Gryps, gryphis: vel gryphus, gryphi. Prioris jam dedimus aliquot exempla. Posterioris testimonium est apud Plin. lib. 7. cap. 2: Sed & iuxta eos, qui sunt ad Septentrionem versi, produuntur Arimaspi, quos diximus uno oculo in fronte media insignes. Quibus assidue bellum esse circa metalla cum gryphis, scitarum volneri genere, quale vulgò tradunt, erunt ex canticulis aurum, mira cupiditate & feris custodiensibus, & Arimaspi rapientibus, &c.

Gryppus, [Γρυπς] Gal. Qui a le nec ovilin ou cruel. Ital. Celi due ha il naso aquilino. Ger. Der ein Habits nasen bat. Hispan. El grifo la nariz cornu à aguilena. Polon. Ten ktora nassa krywego iest. Vn. Hargu ortu. An. One that hath an hawked nose. Hinc alio ratione, dicitur qui nasum habet aduncum fortassis à grypho.

rum similitudine, quos Graeci ζυφου vocant. Feruntur enim gryphes rostrum habere incurvatum in morem aquilae.

G V. In notis antiquorum genus. G. V. gravis Valerius. G. X. grex.

Guardia, dicitur custodia & Guardiani, custodes: ut quibus castra & territoria custodienda traduntur, & Guarentare, pro defendere, in ulibus feudor. d. l. Contra dict. capite. partes sunt vocabula Longobardica & ab origine, Volutati, verubaten.

Gubernio, a, p. Proprie navim rego. [Gubernio. Gal. Gouverner. Ital. Reggere. governare, amministrare. Ger. Ein Schiff leiten oder regieren. verwalten. Hif. Governar a regir. Po. Regere, sterner. Vng. Regere. Angl. To govern, to guide.] Cicero 1. Offic. Vi si navis certent quis eorum potissimum gubernet. Per translationem accipitur pro moderor, procuro, administro. [Gubernio. Gal. Gouverner. Ital. Reggere. governare, amministrare. Ger. Ein Schiff leiten oder regieren. verwalten. Hif. Governar a regir. Po. Regere, sterner. Vng. Regere. Angl. To govern, to guide.] Cicero 1. Offic. Teque hortor ut omnia gubernes, ac moderere prudentia tua Idem Att. lib. 6. Sed hanc Deus aliquis gubernabit.

Gubernator, oris, m. t. Rector navis, qui clavum moderatur. [Gubernator. Gal. Gouverneur. Ital. Governatore. Ger. Ein Schiffmann. Hif. Governador a regidor. Pol. Stownik. Vng. Regator, kormány. An. A gubernator, a guide.] Cicero de Senect. Gubernator clavum tenes sedet in puppi Idem 1. de Invent. Navis quae scientissimo gubernatore utitur. Idem 7. Philip. Quamquam non eges consilio, quo vales plurimum, tamen & summi gubernatores in magnis temporibus a rectoribus admoneri solent. Gubernator equorū. Quint. lib. 3. cap. 6. Translatio est, quum in rebus, animalibusve aliud pro alio ponitur: ut de agitatore, Gubernator magna contortit equum vi. Custos & gubernator Reipublicae, Idem 7. Verrina.

Gubernatrix, f. t. [Gubernatrix. Gal. Gouvernante. Ital. Donna che governa. Ger. Ein Schiffschiff. Hif. Gobernadora a regidora. Pol. Pawłkora rządy. Vng. Regatoressa. Ang. A governess, or woman ruler.] Cic. 1. de Orat. Eloquentia gubernatrix civitatum.

Gubernatio, oris, f. t. Proprie de navis directione dicitur: quavis per translationem pro quavis administratione accipitur. [Gubernatio. Gal. Gouvernance. Ital. Donna che governa. Ger. Ein Schiffschiff. Hif. Gobernadora a regidora. Pol. Pawłkora rządy. Vng. Regatoressa. Ang. A governess, or woman ruler.] Cic. 1. de Orat. Eloquentia gubernatrix civitatum.

Gubernaculum, n. s. Clavus navis, id quo navis gubernatur, & regitur. [Gubernaculum. Gal. Le gouvernail d'une navire. Ital. Timone. Germ. Das Steuerruder in dem Schiff. Hif. Governale de nave. Pol. Rudeł w ścis. Vng. Kormány. Angl. The stern of a shippe where by she is guided.] Cic. 2. de Invent. Hic ille naufragus ad gubernacula accessit. Per translationem accipitur pro administratione. [Gubernaculum. Gal. Gouvernail. Ital. Timone. Germ. Das Steuerruder in dem Schiff. Hif. Governale de nave. Pol. Rudeł w ścis. Vng. Kormány. Angl. The stern of a shippe where by she is guided.] Cic. 2. de Invent. Hic ille naufragus ad gubernacula accessit. Per translationem accipitur pro administratione. [Gubernaculum. Gal. Gouvernail. Ital. Timone. Germ. Das Steuerruder in dem Schiff. Hif. Governale de nave. Pol. Rudeł w ścis. Vng. Kormány. Angl. The stern of a shippe where by she is guided.] Cic. 2. de Invent. Hic ille naufragus ad gubernacula accessit. Per translationem accipitur pro administratione.

Gueffella, vel Refellula, vulgariter vocantur mures, quorum sterces habet odorem musci, habitant in pratis, & super rivos, aliquando in domibus.

Gula, gulæ, f. p. [Gula. Gal. Goule, conduit par lequel on avale ce qu'on veut manger. Ital. Gola. Ger. Der Schlund oder die Kehle die Speisröhre. Hif. La bernaera con que tragamos. Polon. Gulo. Vngar. Tork. Ang. The gullet, where by meat and drink passeth into the stomach.] Est fistula colli interior, constans ex carne & nervo, per quam cibus & potus in ventriculum defluit. Graeci σιροφάγος appellant. Plin. lib. 11. cap. 37. de epiglottide loquens: Opera ejus gemina, duabus interposita fistulis interior earum appellatur arteria, ad pulmonem atque cor pertinens. Hanc operit in epulando, ne spiritu ac voce illas meante, si potus, cibusve in alienum decurrerit tramitem, torqueat. Altera exterior est, appellatur sanè gula, qua cibus atque potus devoratur. Tendit hæc ad stomachum, inde in ventrem. Hanc per vices operit, quum spiritus tantum aut vox commeat, ne restagnatio intempelliva alvi obstrepat. Ex cartilagine & carne arteria: gula, carne & nervo constat. Hæcenus Plin. Invenitur nonnunquam gula sumpta pro anteriore parte colli, quam jugulū vocamus. Plaut. in Mercur. Demissili gladium in gulam jam cadam. Salust. in Catil. Laqueo

gulam frangere. Cic. 6. Ver. Quem oborta gula in vincula alipiti jussit. Sed in hac significatione vix inveniet in medicorum aut physicorum scriptis. Illi enim gulam, ut jam distimus, accipiunt pro fistula illa, qua cibus & potus in stomachum demittitur. Unde per translationem accipitur pro voracitate, & nimio delicatiorum ciborum appetitu, ut in Cicero in Salust. Postquam imminente gula impeditissima corporis quæstus sufficere non potuit. Lucret. - quæ est gula quæ sibi totos Pontis aptos, animal propter convivium nam Plin. lib. 19. cap. 4. Hi nives, illi glaciem potant, panemque montium involupratem gulæ vertunt.

Gulones, Gulosi. [Gulones. Gal. Goulois. Polon. Zol. Hungar. Vngar. Torkos, tabegdo. Angl. Gulgones.] Apuleius Apolog. Gulones omnes, qui impenso pretio a piscatoribus mercantur.

Gulosis, a, um. Qui est deditus gulæ, vorax, comedo. [Gulosis. Gal. Goulois. Ital. Gulofo, che si lascia tirare da l'appetito di buoni buccini. German. Irdisch. Hispan. Cosa gulofo è gulofo. Polon. Gulofo. Vngar. Torkos, tabegdo. Angl. Gulgones.] Martial. lib. 1. Esse tibi videor sevas, nimiumque gulosus. Idem libro 22. Non est Tuca satis quod es gulosus: Et dici cupis, & capis videri.

Gulosis, adverbium, Luxuriose, immoderate. [Gulosis. Gal. Goulois. Ital. Da gulofo. Germ. Irdisch. Hif. Gulofoamente. Pol. Obzercie. Vng. Torkos, tabegdo. Angl. Gulgones.] Col. in præfat. lib. 1. Contemporum vitiorum officinas gulosius condendi cibus, & luxuriosius fercula struendi. Degulo, degulas, & Ingluvis, unde suis locis.

Gullōca, Nucum juglandium summa & vitidantia putamina. Autor Festus.

Gumia, æ, Antiqua vox idem significans quod gulosus. Lucil. libro 30: Illo quid fiat lamia & pytho oxiodontes Quo veniunt illæ gumia vetula, improba, inepæ Idem compellunt gumias ex ordine nostras. Festus in voce Ingluvis, & Scæger in Varrone.

Gummi, [Gummi. Gal. Gomme. Ital. Gomma. Germ. Gummi. Hispan. La goma. Pol. Gummi. Vng. Matiska méz, gumi. Ang. Gomme of trees.] indeclinabile, & Gummi gen. form. Gummi viscosa ex arboribus quibusdam per corticem distillat. Plin. lib. 13. cap. 11. Gummi optimum esse ex Aegyptis Syria convenit. Col. lib. 12. cap. 30. Nostrorum temporum gummi repudiaverunt, exillimaveruntque satius esse novæ solia liquida gummi perire.

Gummitio, f. t. Illinitio quædam ex glutinoso illo arborum lacte, quæ dolis fieri solebat: quemadmodum picatio est picis. [Gummitio. Polon. Polanie pica. Vng. Lanyozsi gumi. Col. lib. 12. cap. 30. Multi quum semel nova dolia vel scias crassa gummi liverit, una in perpetuum gumminone cõteantur. Et sanè quæ semel oleum testa combibit, alteram gumminone non recipit.

Gummitis, a, um, adject. Gummatæ arbores dicuntur, quæ gummi pro Jucunt. [Gummitis. Gal. Qui producit de la gomme. Ital. Che produce gomma. Ger. Baum aus welcher Gummi oder Harz teufft. Hif. Cosa que haze goma. Polon. Dzewo ktoroz gumi albo sypica p' inie. Vng. Matiska méz. Ang. That brings forth gumme.] Palladius: in cerasis hoc est fervandum, & in omnibus gummatibus, ut tunc inferantur, quando vel non est, vel deficiat gummi effluere.

Gummosus, a, um, Quod multum gummi habet. [Gummosus. Gal. Plein de gomme, gommeux. Ital. Pieno di gomma. German. Vos Gummi. Hispan. Lleno de goma, gomofo. Polon. Polanie pica. Vngar. Sok matiska méz gumi. Ang. Full of gumme.] Plin. lib. 12. cap. 9. Facilis hoc, & crustosius, amantiusque at gummosum.

Gummi nūs, a, Quod est ex gummi confectum. [Gummi nūs. Gal. Fait de gomme. Ital. Fatto di gomma. Germ. Auf Gummi gemacht. Hif. Cosa hecha de goma. Pol. Tocz gummi jest wyciagony. Vng. Matiska mézbl gumi bal valo. An. Made of gumme.] ut, Gummi nūs oleum, quod ex gummi elici solet, nervis in primis utile, teste Plin. lib. 15. cap. 6.

Gurdūs, d. m. t. Pro stolido, vox est Hispanica. [Gurdūs. Gal. Gurdus. Ital. Stordido. German. Nan. Hef. Duppel. Hispan. Loco de bomo. Polon. Bal amunt, micki bl' ajen. Vngar. Baland, gurdus, balayakét. Ang. Foolish.] Quintil. lib. 1. cap. 5. Et gurdos, quos pro stolidis accipit vulgus, ex Hispania duxit originem a divi.

Gurgēs, gitis, m. t. Proprie locus est in flumine profundus, in quo aqua vertitur: quavis generaliter de omni aquarum congene dicatur: & de ipso etiam mari. [Gurgēs. Gal. Gurges. Ital. Gurges. German. Ein Wasser. Hif. Lugar profundo en el agua.]